

Mehtap ÇALIŞ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Finans ve Bankacılık

Bolu Abant İzzet Baysal University, Finance and Banking

mehtapdogan0709@gmail.com

Orcid ID: 0000-0003-4190-3583

Prof. Dr. Feridun KAYA

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Gerede Uygulamalı Bilimler

Fakültesi, Finans ve Bankacılık

Bolu Abant İzzet Baysal University, Gerede Faculty of Applied

Sciences, Finance and Banking

ferudunk@ibu.edu.tr

Orcid ID: 0000-0002-8930-9711

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü / Article Types : Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received : 29.06.2022

Kabul Tarihi / Accepted : 01.07.2022

Yayın Tarihi / Published : 31.12.2022

Yayın Sezonu : Aralık

Pub Date Season : December

Cilt / Volume: 6 Sayı – Issue: 2 Sayfa / Pages: 98-114

Atıf/Cite as: Çalış, M. & Kaya, F. (2022). Kurumsal Yönetimin Bankaların Finansal Performansları Üzerine Etkisi . Econder International Academic Journal , 6 (2) , 98-114 . DOI: 10.35342/econder.1138053

İntihal /Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Copyright © Published by Hayrettin KESGİNGÖZ- KSU University, Kahramanmaraş, 46000 Turkey. All rights reserved

Kurumsal Yönetimin Bankaların Finansal Performansları Üzerine Etkisi

Öz

Bankacılık sektörü mevduat sahipleri başta olmak üzere, pek çok sayıda menfaat sahibini, dolayısıyla toplumun geniş bir kesimini direkt olarak etkilediği için yaşanan olumsuzluklar bu kesimleri de yakından etkileyebilecektir. Bu doğrultuda bankalarının kurumsal yönetim uygulamalarının etkinliği oldukça önem arz etmektedir. Bu konunun öneminden hareketle bu çalışmada, bankacılık sektörü açısından kurumsal yönetime dâhil olmanın bankaların performansları üzerindeki etkinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, 2010:Q1-2020:Q3 dönemi için, 4'ü BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer almak üzere toplam 13 banka analize dâhil edilmiştir. BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne dâhil olmanın, bankaların aktif karlılığı ve öz kaynak karlılığı üzerinde anlamlı bir etki yaratıp yaratmadığı panel veri analizi kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre; bankaların kurumsal yönetim endeksine dâhil olmasının bankaların performanslarını etkilemediği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Yönetim, Bankacılık, Finansal Performans, BİST Kurumsal Yönetim Endeksi, Panel Veri Analizi

Effect of Corporate Governance on Banks' Financial Performances

Abstract

The banking sector directly affects many stakeholders, especially depositors, and therefore a large part of the society. Therefore, the negativities experienced may affect these segments closely. In this respect, the efficiency of the banks' corporate governance practices is very important. Based on the importance of this issue, in this study it is aimed to reveal the effect of being involved in corporate governance on the performance of banks in terms of the banking sector. Accordingly, for the 2010: Q1-2020: Q3 period, a total of 13 banks, 4 of which are included in the BIST Corporate Index, have been included in the analysis. Whether being included in the BIST Corporate Governance Index has a significant effect on banks' return on assets and return on equity has been examined by panel data analysis. The results showed that the inclusion of banks in the corporate governance index does not affect their performance.

Keywords: Corporate Governance, Banking, Financial Performance, BIST Corporate Governance Index, Panel Data Analysis

Giriş

Econder |

ECONDER
International Academic Journal
[Issn: 2602-3806]

Cilt / Vol : 6,
Sayı/Issue: 2,
2022

Ekonomik sistem içinde bankaların finansal aracılık rolünün ne derece önemli olduğu bilinmektedir. Bankacılık sisteminin ekonominin işleyişindeki öneminden hareketle, bankacılık sektörü özelindeki kurumsal yönetim uygulamalarının etkinliği de önem kazanmaktadır. En net ifade ile bankacılık sektöründeki kurumsal yönetim anlayışının zayıf olması, en nihayetinde banka iflaslarına kadar gidebilmektedir. Banka iflaslarının yol açacağı makroekonomik etkiler de düşünüldüğünde ciddi manada sonuçlara ve kamu maliyetlerine neden olabilmektedir (BIS, 2006, s.87). Geçmişte bankacılık alanında yaşanmış krizlerin sebeplerin sebeplerine bakıldığında; bankaların karşılaştıkları sistemik risklerin yanı sıra, büyük ölçüde kötü yönetimin krizlere sebep olduğu görülmüştür. Bankacılık sektörü mevduat sahipleri ve bankalara kaynak sağlayan uluslararası kuruluşlar ve öz kaynak teminini sağlayan pay sahipleri gibi çok sayıda menfaat sahibini etkilediğinden olası olumsuzlukların etkileri de geniş alanı kapsamaktadır (Tuna, 2007, s.210). Küreselleşmeye bağlı olarak finansal kurumlardan birinde yaşanan iflas durumu öncelikle ülke içindeki diğer finansal kurumları etkilemekte; daha sonrasındaysa tüm dünya ekonomik sistemi bu durumdan etkilenebilmektedir (Dilek ve Çolakoğlu, 2011, s.1221). Diğer taraftan etkin olmayan banka kurumsal yönetimi, bankaların aktif ve pasiflerini yeterince iyi yönetebildiğine dair güvenin yitirilmesiyle beraber; bankaya hücum ya da likidite krizlerini tetikleyebilmektedir (BIS, 2006, s. 87).

Bu çalışma kapsamında ilk ve ikinci bölümde, öncelikle kurumsal yönetim ve amacı, daha sonra banka kurumsal yönetimi konularına kavramsal olarak değinilecektir. Üçüncü bölümde literatür taramasına yer verilecektir. Son olarak veri seti, model ve ampirik bulgular paylaşılacak olup; sonuç bölümüyle çalışma tamamlanacaktır.

1. Kurumsal Yönetim Kavramı ve Amacı

Kurumsal yönetim, dar ve geniş anlamda olmak üzere iki farklı şekilde tanımlanabilir. Dar anlamda kurumsal yönetim bireylerin bir amaca ulaşmak için oluşturduğu herhangi bir kurumun yönetiminin düzenlenmesidir. Diğer bir ifadeyle beşeri ve mali sermayenin çekilmesini, etkin çalışmasını ve uzun vadede paydaşlara ekonomik değer yaratılmasına imkan tanıyan uygulamalardır. Geniş anlamda kurumsal yönetimse, piyasa ekonomisinin bir gereği olarak yöneticiler ve sermayedarlar arasındaki ilişkinin hukuki çerçevesinin düzenlenmesi olarak ifade edilebilir (Aktan, 2013, s.152).

Dar anlamda kurumsal yönetimde, iyi bir kurumsal yönetim anlayışı sağlanabilmesi açısından adillik (eşitlik), şeffaflık, sorumluluk ve hesap verilebilirlik gibi kurumsal yönetim ilkelerine odaklanılmaktadır. Diğer taraftan geniş anlamda kurumsal yönetimde ise, kurumsal yönetim ilkelerini kapsayan kurallar bütünü yanı sıra; modern yönetim tekniklerine ve kurum kültürüne de odaklanılmaktadır (Aktan, 2013, s. 155).

Kurumsal yönetimle amaçlananlar: Üst yönetimin sahip olduğu güç ve yetkiyi kendi bireysel faydası için kullanımına engel olmak, yönetim kurullarının sorumluluklarına dair net bir çerçeve çizmek, vekalet maliyetlerinin azaltılması, tüm paydaşların ve

özellikle azınlık hisseye sahip paydaşların koruma altına alınması, yönetimde şeffaflık, eşitlik, hesap verilebilirlik sağlanması, kurumların performanslarını yükseltmelerine katkı sağlamak ve dolayısıyla büyümeyi artırmak olarak özetlenebilir (Sönmez ve Toksoy, 2011, s. 57-58).

Kurumsal yönetim sadece kurumsal yönetim ilkeleri doğrultusunda faaliyet gösteren şirket ya da bankaya değil; ilişki içerisinde bulunduğu tüm paydaşlara; hissedar, çalışan, müşteri, yatırımcı, toplumun tamamı ve devlete de yarar sağlar. Ülke ve topluma sağlayacağı yararların en başında ülkedeki finansal derinliğin artmasına sağladığı katkı gelir. Bu açıdan bakıldığı zaman bankacılık sektörünün gelişmesinde önemli katkılar sağlar. Sermaye piyasalarının gelişmesine ortam yaratır. Hissedarların hakları ne kadar korunursa, sermaye piyasalarının da o kadar geliştiği söylenebilir. Makro ekonomik düzeyde performansa fayda sağlar; finansman ihtiyaçlarına daha kolay erişim sayesinde yatırımlar artar, yatırımların artışı istihdamı beraberinde getirir (Aktan, 2013, s.171-172).

2. Banka Kurumsal Yönetimine Genel Bakış

Banka kurumsal yönetimi ise iş süreçlerinin ve faaliyetlerin yönetim kurulu ve üst düzey yöneticiler tarafından idare edildiği bir yönetim yapısı olarak ifade edilebilir. Bankalarda kurumsal yönetim yapısından bahsederken; ekonomik kazançlar da dahil olmak üzere; hedeflerin belirlenmesi, operasyonel işlemlerin devamlılığı, pay sahiplerinin menfaatlerinin gözetilmesi, mudilerin haklarının güvence altına alınması, mevzuat ve yasalara uyumlu şekilde faaliyet gösterilebilmesi beklentisi ile kurumsal faaliyet ve davranışların düzenlenmesi konularındaki yaklaşımların bir bütünüdür (TBB, 1999, s.4).

Bankacılık sistemimde kurumsal yönetimle alakalı düzenlemeler, Basel Bankacılık Komitesi'nin açıkladığı kurallar bütününe göre şekillendirilmektedir. Basel Bankacılık Komitesi'ne göre etkin bir banka kurumsal yönetimi için esas sorumluluk, yönetim kurulu ve üst yönetimdedir. Diğer taraftan banka kurumsal yönetiminin değerlendirilmesi, bankacılık denetim otoritelerinin kontrolündedir (Tuna, 2007, s. 215).

Bankalardaki kurumsal yönetim anlayışının yeterince etkin olmadığı durumlarda bankanın risk profili etkilenebildiğinden, denetim otoriteleri bu konu üzerine odaklanmaktadır. Bankanın denetim işlevindeki temel unsurlar, yönetim kurulu ve üst yönetimce politikaların oluşturulması, oluşturulan politikaların yürürlüğe alınması ve politikalara uyumun izlenmesi şeklindedir. Kurumsal yönetim bankalarda hesap verme sorumluluğu ve kuvvetler ayrılığını da beraberinde getirir. Diğer taraftan kurumsal yönetim uygulamalarının yeterli oluşu, bankaların sorun yaşadığı dönemlerde düzeltici önlemler alınması bakımından etkili olmaktadır. Çünkü denetim otoritesi ilgili probleme ilişkin çözüm önerilerinin yaratılması ve düzeltici önlemlerin alınması aşamalarında; yönetim kurulunun katılımını da zorunlu hale getirebilmektedir (BIS, 2006, s. 88).

3. Literatür Taraması

Kurumsal yönetimin bankaların performansı üzerindeki etkilerini belirlemeye yönelik çalışmalar incelendiğinde, net bir görüş birliğinin olmadığı görülmektedir. Kurumsal

yönetimin uygulamalarının firmaların performansını arttırdığını ortaya koyan çalışmaların (Al-Tamimi; 2012; Adeusi vd., 2013; Aggarwal, 2013; Samson ve Tarila, 2014; Islam vd., 2015; Pasic vd., 2016; Wahyudin ve Solikhah, 2017; Saini and Singhania, 2018; Balasubramanian et. al., 2010) yanısıra; kurumsal yönetim uygulamalarının firmaların performansını anlamlı olarak etkilemediğini bulan çalışmalar (Aboagye ve Otioku, 2010; Al-Matari vd., 2012; , Makki and Lodhi, 2014; Shahwan, 2015; Lin Shao, 2018; Al-ahdal vd., 2020,) da mevcuttur.

Türkiye özelinde yapılan çalışmalar incelendiğinde, bu çalışmaların genel olarak kurumsal yönetim endeksinin bankaların performansını arttırıcı bir rol oynadığını ortaya koymakla birlikte (Aksu ve Köseadağı, 2006; Karamustafa vd., 2009; Dalğar ve Çelik, 2011; Gökçen vd., 2012; Kula ve Baykut, 2014), bazı çalışmalar söz konusu ilişkinin negatif olduğunu (Çarıkçı vd., 2009, Esendemirli ve Acar, 2016, Soba vd., 2016) ifade etmişlerdir.

Aksu ve Köseadağı (2006), kurumsal yönetim uygulamalarının kaynak dağılımının etkinliğini arttırdığı ve vekalet maliyetlerini azalttığı, bunun ise firmaların performansını olumlu olarak etkilediğini ifade etmişlerdir. Karamustafa vd. (2009), firmaların kurumsal yönetime dahil olmadan ve dahil olduktan sonraki performanslarını aktif karlılık, öz kaynak karlılığı ve aktif devir hızı açısından karşılaştırmışlar ve kurumsal yönetim endeksine dahil olmanın firmaların performansı üzerinde kısmi bir artışa neden olduğunu ortaya koymuşlardır. Dalğar ve Çelik (2011), imalat sektörü açısından firmaların performansını kurumsal yönetim endeksine dahil olmadan önceki ve dahil olduktan sonraki dönemler için karşılaştırmışlar ve firmaların performans göstergesi olan karlılık oranlarının ve faaliyet oranlarının endekse dahil olduktan sonra daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Gökçen vd. (2012), kurumsal yönetim endeksine dahil olmanın firmaların piyasa değeri üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkiye sahip olduğunu belirtmiştir. Kula ve Baykut (2014), sektörel açıdan kurumsal yönetimin firmaların piyasa değeri üzerindeki etkisini regresyon analiziyle incelemişler ve sektörel açıdan kurumsal yönetim derecelendirme notundaki artışın firmaların karlılığını arttırdığını ifade etmişlerdir. Kara vd. (2015), panel veri analizini kullanarak kurumsal yönetim endeksinde yer alan firmaların kurumsal yönetim düzeyleri ile performans göstergeleri olan aktif karlılık, özkaynak karlılığı, Tobin Q, net kâr marjı ve kaldıraç oranı arasındaki ilişkiyi incelemişler ve kurumsal yönetimin sadece kaldıraç oranı ve Tobin Q oranı üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymuşlardır. Benzer şekilde, Erdoğan ve Öztürk (2016) panel veri analiziyle kurumsal yönetim endeksinin etkisini incelediği çalışmada, kurumsal yönetim endeks puanının aktif karlılık ve öz kaynak karlılığını arttırdığını ifade etmişlerdir. Parlakkaya ve Demirci (2017), katılım bankaları özelinde yönetim kurulu büyüklüğü, bağımsız yönetici sayısı, yönetim kurulu üyelerinin ortaklık payı, firma büyüklüğü ve halka açıklık oranından oluşan kurumsal yönetim yapılarının finansal performansları üzerindeki etkisini panel veri analiziyle incelemişler ve kurumsal yönetimin aktif karlılık ve öz kaynak karlılığını pozitif olarak etkilediklerini ortaya koymuşlardır.

Çarıkçı vd. (2009), BİST 100 endeksi ile kurumsal yönetim endeksinde yer alan hisse senetleri getirilerini GARCH modelleriyle karşılaştırarak kurumsal yönetimin etkisini ortaya koymaya çalışmışlardır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar, kurumsal yönetim endeksinde yer alan hisselerin, BİST 100 getirisine göre daha fazla negatif değere sahip olduğunu ve dolayısıyla kurumsal yönetime dahil olmanın performans üzerinde negatif bir etki yarattığını belirtmektedir. Acaravcı vd. (2015), imalat sektörü kapsamında kurumsal yönetim endeksinin firmaların performansı üzerindeki etkisini panel veri analizi yöntemiyle incelemişlerdir. Çalışma sonucunda kurumsal yönetim göstergelerinden olan yönetim kurulu büyüklüğü ve işletme büyüklüğünün aktif karlılığı pozitif olarak etkilediği; buna karşın, yönetim kurulu sahiplik oranı ve en büyük paya sahip hissedarların sermaye miktarının ise öz kaynak karlılığını negatif olarak etkilediği ortaya konulmuştur. Kurumsal yönetim göstergelerinin Tobin Q üzerinde anlamlı bir etkisine rastlanamamıştır. Yavuz vd. (2015), olay çalışması yöntemini kullanarak firmaların kurumsal yönetim endeksinde girdikten 10 gün önce ve sonrası için anormal getirileri karşılaştırmış ve söz konusu etkinin bazı günler için pozitif bazı günler için negatif olduğunu ifade etmişlerdir. Esendemirli ve Acar (2016), TOPSİS yöntemi kullandığı çalışmada kurumsal yönetim puanlarının firmaların performanslarını olumsuz olarak etkilediklerini ortaya koymuşlardır. Soba vd. (2016), bankacılık sektörü kapsamında kurumsal yönetim puanlarının etkinlik skorları üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Çalışmada etkinlik skorlarının elde edilmesinde veri zarflama analizinden, kurumsal yönetimin etkisinin incelenmesinde ise panel veri analizinden yararlanılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar, halka açıklık oranı ve bağımsız yönetim kurulu üye sayısının bankaların etkinliğini olumsuz olarak etkilerken, yönetim kurulu büyüklüğü ve en büyük hissedarın sermaye payının etkinliği arttırdığını ifade etmişlerdir. Kurumsal sermaye sahipliğinin ise etkinlik üzerinde anlamlı bir etkisine rastlanmamıştır.

Bununla birlikte, literatürde kurumsal yönetim endeksinin bankaların performansı üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığını ortaya koyan çalışmalar da (Dağlı vd., 2010; Çonkar vd., 2011; Kılıç, 2011; Acar vd., 2013, Ege vd., 2013, Kula ve Baykut, 2013; Tükenmez vd., 2017; Gergin ve Şen, 2019) mevcuttur. Dağlı vd. (2010), kurumsal yönetim endeksinde dahil olan ve olmayan firmaların hisse getirilerini Sharpe, Treynor ve Jensen performans ölçütleri açısından karşılaştırmışlar ve kurumsal yönetim endeksinde dahil olmanın getiriler üzerinde anlamlı bir etki yaratmadığını ortaya koymuşlardır. Çonkar vd. (2011), TOPSİS yöntemi aracılığıyla firmaların performansını inceleyerek kurumsal yönetim derecelendirme notlarıyla karşılaştırmışlar ve yüksek derecelendirme notuna sahip olan firmaların finansal performansları ile diğer firmaların performansı arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ifade etmişlerdir. Kılıç (2011), kurumsal yönetim endeksinin firmaların hisse senedi getirileri üzerindeki etkilerini incelediği çalışmasında, kurumsal yönetim endeksinde yer alan firmaların yarısının sadece bir iki gün için pozitif getiri sağlarken, getirilerdeki söz konusu artışı önemli düzeyde olmadığını ifade etmiştir. Acar vd. (2013), olay çalışması yöntemiyle kurumsal yönetimin etkisini incelediği çalışmasında kurumsal yönetime dahil olmanın firmaların hisse getirileri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığını belirtmiştir. Kula ve Baykut (2013), bankacılık sektörü açısından kurumsal yönetimin piyasa değeri üzerindeki etkisini panel veri analizi

yöntemiyle incelemişler ve kurumsal yönetim endeksinde yer almanın piyasa değeri üzerinde anlamlı bir etkisine rastlamamışlardır. Aksu ve Aytakin (2015), olay çalışması yöntemiyle kurumsal yönetimin firmaların hisse getirileri üzerindeki etkilerini incelemişler ve getirilerdeki artışın kurumsal yönetim puanlarından kaynaklanmadığını ortaya koymuşlardır. Tükenmez vd. (2017), finans sektörü dışında yer alan firmalar için kurumsal yönetim puanlarının aktif karlılığı üzerindeki etkisini panel veri analizi aracılığıyla incelemişler ve pay sahipleri, menfaat sahipleri ve yönetim kurulu puanlarının firmaların performansı üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığını ifade etmişlerdir. Gergin ve Şen (2019), bankacılık sektörü açısından kurumsal yönetim endeksinde dahil olmanın bankaların aktif karlılığı ve öz kaynak karlılığı üzerindeki etkisini panel veri analizi ile incelemişler ve kurumsal yönetim endeksinde dahil olmanın bankaların performansı üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığını ortaya koymuşlardır.

4. Veri Seti

Bu çalışmada, 2010:Q1-2020:Q3 dönemi için, BİST Bankacılık endeksinde giren bankalar açısından kurumsal yönetimin bankaların performansı üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda geliştirilen hipotez:

H₁: BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne dahil olmak, bankaların finansal performansı üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir.

2020 yılı sonu itibarıyla 4'ü BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer almak üzere, toplam 13 banka analize dahil edilmiştir. Tablo 1'de çalışma kapsamında dikkate alınan bankalar yer almaktadır:

Tablo 1 Çalışmada Dikkate Alınan Bankalar

Kurumsal Yönetim Endeksinde Olan Bankalar	Kurumsal Yönetim Endeksinde Olmayan Bankalar
Akbank A.Ş.	Denizbank A.Ş.
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	HSBC Bank A.Ş.
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	ICBC Turkey Bank A.Ş.
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	ING Bank A.Ş.
	QNB Finansbank A.Ş.
	Türkiye Ekonomi Bankası A.Ş.
	Türkiye Cumhuriyet Ziraat Bankası A.Ş.
	Türkiye İş Bankası A.Ş.
	Türkiye Vakıflar Bankası A.Ş.

Bankalara ilişkin veriler Türkiye Bankalar Birliği internet sitesinde yer alan finansal raporlardan elde edilmiştir. Literatür incelendiğinde, bankaların performans göstergesi olarak, genellikle aktif karlılık ve öz kaynak karlılığı olmak üzere iki

finansal faktörün kullanıldığı görülmektedir (Karayel ve Gök, 2009; Sengür ve Püskül, 2011; Kula ve Baykut, 2013; Samson ve Taril, 2014; Islam ve Diğerleri, 2015; Acaravcı ve Diğerleri, 2015; Erdoğan ve Öztürk, 2016; Tükenmez ve Diğerleri, 2017; Wahyudin ve Solikhah, 2017; Gergin ve Şen, 2019). Bu nedenle çalışmada bankaların performans göstergeleri olarak aktif karlılık ve öz kaynak karlılığı rasyoları dikkate alınmıştır. Tablo 2’de analiz kapsamında dikkate alınan değişkenlere ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Tablo 2 Çalışmada Dikkate Alınan Değişkenler

Kısaltma	Hesaplama
ROA	Net Dönem Karı (Zararı) / Toplam Aktifler
ROE	Net Dönem Karı (Zararı) / Öz kaynaklar
OA	Öz kaynaklar/Toplam Aktifler
KA	Toplam Krediler ve Alacaklar / Toplam Aktifler
FA	Finansal Varlıklar (net) / Toplam Aktifler
MA	Toplam Mevduatlar/Toplam Aktifler
FGG	Faiz Gelirleri / Faiz Giderleri
KM	Toplam Krediler /Toplam Mevduat
KR	BİST Kurumsal Yönetim Endeksine dahil olmayı temsil eden kukla değişken

Tablo 3’te söz konusu rasyolara ilişkin tanımlayıcı istatistikler yer almaktadır:

Tablo.3. Tanımlayıcı İstatistikler

	ROA	ROE	FGG	KA	KM	OA	MA	FA
Ortalama	0.041319	0.268152	6.943053	2.423523	3.557064	0.438448	2.410809	0.674530
Medyan	0.009468	0.070477	1.789550	0.698714	0.999737	0.130210	0.645431	0.168010
Maksimum	1.305178	8.754920	3.902582	47.89408	64.78518	8.473775	52.18317	15.88649
Minimum	-0.090658	-0.255826	120.5732	-0.409622	4.701599	0.002717	0.009445	0.000798
Standart Sapma	0.122341	0.764189	15.92566	5.782276	8.557715	0.987283	5.906996	1.866738
Çarpıklık	6.006402	6.115948	4.079420	4.611803	4.803635	4.666105	4.631216	5.387011
Baskılık	45.07948	48.45639	21.36072	26.83246	28.81829	28.10955	26.74907	34.86854
Gözlem Sayısı	559	559	559	559	559	559	559	559

Çalışmada açıklayıcı değişkenler arasında ortaya çıkabilecek çoklu doğrusal bağlantı probleminin önüne geçebilmek amacıyla, korelasyon matrisi oluşturulmuştur. Korelasyon matrisi, değişkenler arasındaki ilişkiye dair bir ön bilgi sunmaktadır. Tablo 4’te söz konusu değişkenlere ilişkin korelasyon matrisi yer almaktadır.

Tablo 4 Korelasyon Matrisi

	ROA	ROE	FGG	KA	KM	OA	MA	FA
ROA	1.000000							

ROE	0.091858	1.000000						
	(0.0299)	-----						
FGG	0.007979	0.002588	1.000000					
	(0.8507)	(0.9513)	-----					
KA	0.468245	-0.011310	-0.044227	1.000000				
	0.0000	0.7896	0.2966	-----				
KM	-0.022207	-0.006940	-0.018250	0.068062	1.000000			
	0.6003	0.8700	0.6668	0.1080	-----			
OA	0.584148	-0.101248	0.027682	0.516176	-0.000325	1.000000		
	0.0000	0.0166	0.5137	0.0000	0.9939	-----		
MA	0.468046	-0.034185	0.048463	0.696093	-0.121916	0.539484	1.000000	
	0.0000	0.4199	0.2527	0.0000	0.0039	0.0000	-----	
FA	0.355072	0.002496	0.026448	0.598217	-0.009446	0.447839	0.557120	1.000000
	0.0000	0.9530	0.5326	0.0000	0.8237	0.0000	0.0000	-----

Not: Parantez içindeki rakamlar olasılık değerlerini göstermektedir.

Tablo 4'teki korelasyon matrisi incelendiğinde, toplam krediler ve alacaklar/toplam aktifler (KA) rasyosu ile toplam mevduatlar/toplam aktifler (MA) arasında pozitif ve yüksek dereceden, öz kaynaklar/toplam aktifler (OA), finansal varlıklar (net)/toplam aktifler (FA) rasyoları arasında ise pozitif ve orta dereceden bir ilişki olduğu görülmektedir. Benzer şekilde, öz kaynaklar/toplam aktifler (OA) rasyosu ile toplam mevduatlar/toplam aktifler (MA) ve finansal varlıklar (net)/toplam aktifler (FA) rasyoları arasındaki ilişkinin de pozitif ve orta düzeyde olduğu ifade edilebilir. Mevduatlar/toplam aktifler (MA) ve finansal varlıklar (net)/toplam aktifler (FA) arasında da pozitif ve orta dereceden bir ilişki söz konusudur. Buna karşın, diğer rasyolar arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

5. Model

Çalışmada kurumsal yönetim endeksinin bankaların performansı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla panel veri analizi yönteminden yararlanılmıştır. Panel veri analizi, hane halkları, firmalar, ülkeler gibi yatay kesitlerin belirli bir zaman periyodunda birleştirilmesi ile ortaya çıkmaktadır. Panel veri modellerine ilişkin ilk çalışmalar Hildreth (1950), Kuh (1959), Grunfeld ve Griliches (1960), Zellner (1962), Balestra ve Nerlove (1966), Swamy (1970) tarafından gerçekleştirilmiştir. Panel veri modelleri sayesinde, gözlenemeyen heterojenlik modellere dahil edilebilmektedir.

Korelasyon matrisi dikkate alındığında, kurumsal yönetim endeksinin bankaların performansı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla oluşturulan modeller aşağıdaki gibi ifade edilebilir:

Model 1:

$$ROA_{it} = \beta_0 + \beta_1 FGG_{it} + \beta_2 KA_{it} + \beta_3 KM_{it} + \beta_4 OA_{it} + \beta_5 FA_{it} + \beta_7 KR_{it} + \varepsilon_{it}$$

Model

$$ROA_{it} = \beta_0 + \beta_1 FGG_{it} + \beta_8 MA_{it} + \beta_3 KM_{it} + \beta_4 OA_{it} + \beta_5 FA_{it} + \beta_7 KR_{it} + \varepsilon_{it}$$

Model

$$ROE_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 FGG_{it} + \alpha_2 KA_{it} + \alpha_3 KM_{it} + \alpha_4 OA_{it} + \alpha_5 FA_{it} + \alpha_7 KR_{it} + \varepsilon_{it}$$

Model

$$ROE_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 FGG_{it} + \alpha_8 MA_{it} + \alpha_3 KM_{it} + \alpha_4 OA_{it} + \alpha_5 FA_{it} + \alpha_7 KR_{it} + \varepsilon_{it}$$

Model

Yukarıdaki modellerde i yatay kesit birimine ilişkin endeksi, t ise zaman boyutuna ilişkin endeksi ifade etmektedir.

6. Ampirik Bulgular

Çalışmada ilk olarak yatay kesit birimler arasındaki ilişkiyi ifade eden yatay kesit bağımlılığı bankalara özgü rasyolar özelinde incelenmiştir. Yatay kesit bağımlılığının varlığı durumunda, bunun dikkate alınmaması sapmalı sonuçlar elde edilmesine neden olmaktadır (Breusch and Pagan, 1980; Pesaran, 2004). Yatay kesit sayısına ve zaman boyutuna bağlı olarak değişkenler arasındaki yatay kesit bağımlılığını inceleyen alternatif testler söz konusudur. Zaman boyutunun yatay kesit boyutundan büyük olması durumunda ($T > N$) Breusch ve Pagan (1980) tarafından geliştirilen LM testi kullanılabilir. Bu kapsamda çalışmada yatay kesit bağımlılığının incelenmesinde söz konusu testten yararlanılmıştır. Tablo 5'te değişkenlere ilişkin yatay kesit bağımlılık test sonuçları yer almaktadır:

Tablo 5 Yatay Kesit Bağımlılığına İlişkin Breusch-Pagan LM Testi Sonuçları

Değişkenler	Breusch-Pagan LM
ROA	1.511815 (0.1306)
ROE	73.06699 (0.6368)
FA	50.03575 (0.4442)
FGG	0.309637 (0.5506)
KA	54.35491 (0.4809)
KM	36.23323 (0.8801)
MA	37.48146 (0.6652)
OA	46.76908 (0.7781)

Tablo 5'te yer alan Breusch-Pagan LM test sonuçları incelendiğinde, yatay kesit bağımlılığının olmadığını söyleyen sıfır hipotezinin reddedilemediği görülmektedir.

Elde edilen bu sonuçlar, tüm değişkenler için yatay kesit bağımlılığının olmadığı ifade edilebilir. Yatay kesit bağımlılığının varlığına ilişkin bir kanıt bulunamadığından, değişkenlerin durağanlıklarının incelenmesinde birinci nesil birim kök testleri olan Levin-Lin-Chu birim kök testi ve Im,-Pesaran-Shin birim kök testinden yararlanılmıştır. Sonuçlar Tablo 6'da yer almaktadır:

Tablo 6 Birim Kök Test Sonuçları

Değişkenler	Levin-Lin-Chu		Im-Pesaran-Shin	
	Sabit Terimli	Sabit Terim ve Trendli	Sabit Terimli	Sabit Terim ve Trendli
ROA	-68.6482(5)***	-27.1986 (5)***	-30.0461 (5)***	-57.1907 (5)***
ROE	-14.6778 (4)***	-16.8799 (4)***	-13.3398 4)***	-15.1240 (4)***
FA	-15.7985 (5)***	-15.4706 (5)***	-14.1559 (5)***	-13.1132 (5)***
FGG	-16.7221 (2)***	-13.7231 (5)***	-16.6314 (2)***	-15.5723 (5)***
KA	-18.3087 (5)***	-17.1268 (5)***	-17.1739 (5)***	-15.9065 (5)***
KM	-19.5345 (4)***	-18.0333 (4)***	-17.1695 (4)***	-15.6765 (4)***
MA	-23.1147 (0)***	-21.4909 (2)***	-20.5289 (0)***	-18.4678 (2)***
OA	-35.4487 (3)***	-29.5736 (3)***	-22.2290 (3)***	-19.8707 (3)***

Not: *** %1 önem seviyesinde anlamlılığı ifade etmektedir

Tablo 6'da yer alan Levin-Lin-Chu ve Im-Pesaran-Shin birim kök testleri incelendiğinde, gerek sabit terimli gerekse sabit terim ve trendli birim kök test sonuçlarına göre tüm değişkenlere için birim kökün varlığını ifade eden sıfır hipotezinin %5 önem seviyesinde reddildiği görülmektedir. Elde edilen bu sonuçlar, tüm değişkenlerin düzey değerlerinde durağan olduklarını ifade etmektedir.

Değişkenlerin durağanlıklarının incelenmesinin ardından, kurumsal yönetim endeksinin bankaların performansı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla, uygun modelin belirlenmesi gerekmektedir. Bu amaçla öncelikle modellerde gözlenemeyen heterojenliğin anlamlı olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Gözlenemeyen heterojenliğin test edilmesinde F testi ve Breusch-Pagan LM testi uygulanmıştır. Aynı zamanda gözlenemeyen heterojenliğin varlığı durumunda, uygun modelin belirlenmesinde Hausman testinden yararlanılmaktadır. Hausman testi, bağımsız değişkenlerle hata terimi bileşenlerinin ilişkili olup olmadığını incelemektedir. Bu teste ilişkin sıfır hipotezi bağımsız değişkenlerle hata terimi bileşenlerinin ilişkisiz olduğunu (rassal etkiler modeli), alternatif hipotez ise bağımsız değişkenlerle hata terimi bileşenlerinin ilişkili olduğunu (sabit etkili model) varsaymaktadır. Model 1, Model 2, Model 3 ve Model 4'e ilişkin F testi, Breusch-Pagan LM testi ve Hausman test sonuçları Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7 Model Spesifikasyon Testleri

	F	Breusch-Pagan LM	Hausman
Model 1	4.65***	47.39***	3.88
Model 2	4.81***	51.21***	4.01
Model 3	3.59***	27.83***	1.60
Model 4	3.62***	51.21***	4.01

Not: ***%1 önem seviyesinde anlamlılığı ifade etmektedir

Tablo 7’de yer alan F ve Breusch-Pagan LM testlerine ilişkin sonuçlar incelendiğinde, tüm modeller için gözlenemeyen heterojenliğine anlamlı olmadığını ifade eden sıfır hipotezlerinin %5 önem seviyesinde reddedildiği görülmektedir. Bu sonuç, modellerde gözlenemeyen heterojenliğin dikkate alınması gerektiğini ifade etmektedir. Hausman test sonuçları incelendiğinde, tüm modeller için bağımsız değişkenlerle hata terimi bileşenlerinin ilişkili olduğunu ifade eden sıfır hipotezinin reddedilememektedir. Buna göre, tüm modeller için rassal etkiler modelinin geçerli olduğu anlamına gelmektedir. Model spesifikasyonunun belirlenmesinin ardından, modellerde otokorelasyon ve farklı varyans problemleri incelenmiştir. Rassal etkiler modelinde otokorelasyonun varlığı Bhargava, Franzini ve Narendranathan’ın Durbin Watson testi ile incelenmiştir. Farklı varyansı test etmek için ise Levene, Brown ve Forsythe’nin testi ile incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8 Otokorelasyon ve Farklı Varyans Test Sonuçları

	Bhargava, vd. Durbin Watson Testi	Levene, Brown ve Forsythe Testi (W50)
Model 1	1.8839	2.7136***
Model 2	1.8703	2.7156***
Model 3	2.1074	3.2409***
Model 4	2.1024	3.2499***

Not: ***%1 önem seviyesinde anlamlılığı ifade etmektedir

Tablo 8’de yer alan otokorelasyonun tespitine yönelik Bhargava, Franzini ve Narendranathan’ın Durbin Watson test sonuçları incelendiğinde, tüm modeller için test istatistiklerinin kritik değer olan 2’ye yakın oldukları görülmektedir. Dolayısıyla, bu sonuç tüm modeller için otokorelasyonun olmadığını söyleyen sıfır hipotezinin reddedilemediğini, modellerde otokorelasyon probleminin olmadığını ifade etmektedir. Bununla birlikte, farklı varyansı test etmek amacıyla uygulanan Levene, Brown ve Forsythe’nin testine ilişkin sonuçlar, farklı varyansın olmadığını söyleyen sıfır hipotezinin %5 önem seviyesinde reddedildiğini, dolayısıyla modellerde farklı varyans probleminin olduğunu yansıtmaktadır.

Tüm modellerde farklı varyans probleminin olmasından dolayı, modellerin dirençli tahmincilerle tahminlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle modeller Huber, Eicker ve White dirençli tahminci yöntemiyle tahminlenmiştir. Sonuçlar Tablo 9’da yer almaktadır:

Aktif karlılığına ilişkin model tahmin sonuçları incelendiğinde, toplam krediler ve alacaklar/toplam aktifler, toplam mevduatlar/toplam aktifler ve öz kaynaklar/toplam aktifler rasyolarının aktif karlılık üzerinde %5 önem seviyesinde istatistiki olarak

anlamli ve pozitif etkiye sahip oldukları görülmektedir. Buna göre, toplam krediler ve alacaklar/toplam aktifler rasyosunda meydana gelen %1'lik artış karşısında aktif karlılığın 0.0047 oranında artmaktadır. Toplam mevduatlar/toplam aktifler rasyosunda meydana gelen %1'lik artış karşısında aktif karlılığın 0.0043 oranında artmaktadır. Öz kaynaklar/toplam aktifler rasyosundaki %1'lik artış karşısında aktif karlılık 0.057 oranında artmaktadır. Bununla birlikte, BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne dahil olmak, bankaların aktif karlılığı üzerinde anlamlı bir etki yaratmamaktadır.

Tablo 9 Model Tahmin Sonuçları

Aktif Karlılık						
	Katsayı	Standart Hata	p Değeri	Katsayı	Standart Hata	p Değeri
Fgg	8.42E-06	0.000249	0.973	-0.00015	0.000249	0.539
Ka	0.004781***	0.000915	0.000	-	-	-
Ma	-	-	-	0.004339	0.000889***	0.000
Km	-0.00043	0.000464	0.357	0.000162	0.000469	0.73
Oa	0.057172***	0.004759	0.000	0.056505	0.004864***	0.000
Fa	0.001402	0.002694	0.603	0.002814	0.002611	0.281
Kr	0.00029	0.018589	0.988	-0.00109	0.018851	0.954
Sabit	0.005214	0.011937	0.662	0.002855	0.012208	0.815
Özkaynak Karlılığı						
	Katsayı	Standart Hata	p Değeri	Katsayı	Standart Hata	p Değeri
Fgg	0.000251	0.001975	0.899	0.000139	0.00115	0.904
Ka	0.004389	0.007263	0.546	-	-	-
Ma	-	-	-	0.000398	0.002915	0.891
Km	-0.00014	0.003679	0.97	9.14E-05	0.003318	0.978
Oa	-0.11039***	0.037762	0.003	-	0.042539	0.015
Fa	0.018595	0.021381	0.384	0.024281	0.019448	0.212
Kr	0.112531	0.139269	0.419	0.106393	0.081744	0.193
Sabit	0.264208	0.087536	0.003	0.267042	0.088218	0.002

Not: *** %1 önem seviyesinde anlamlılığı ifade etmektedir

Öz kaynak karlılığına ilişkin sonuçlar incelendiğinde, sadece öz kaynaklar/toplam aktifler rasyosunun %5 önem düzeyinde istatistiki olarak anlamlı ve negatif etkiye sahip olduğu ifade edilebilir. Buna göre, öz kaynaklar/toplam aktifler rasyosunda meydana gelen %1'lik artış karşısında öz kaynak karlılığı 0.1103 oranında azalmaktadır. BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne dahil olmanın bankaların öz kaynak karlılığı üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmektedir. Öz kaynak

karlılığına ilişkin sonuçlar incelendiğinde, sadece öz kaynaklar/toplam aktifler rasyosunun istatistiki olarak anlamlı ve negatif etkiye sahip olduğu görülmektedir.

7- Sonuç

Bu çalışmada, bankacılık sektörü açısından kurumsal yönetime dahil olmanın, bankaların finansal performansları üzerindeki etkisi ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında bankaların performans göstergeleri olarak; aktif karlılık ve öz kaynak karlılığı dikkate alınırken, bankaların performansı üzerinde etkili olan rasyolar olarak ise öz kaynaklar/toplam aktifler, toplam krediler ve alacaklar/toplam aktifler, finansal varlıklar (net)/toplam aktifler, toplam mevduatlar/toplam aktifler, faiz gelirleri/faiz giderleri, toplam krediler/toplam mevduat modellere dahil edilmiştir. Aynı zamanda kurumsal yönetimin etkisini ölçmek amacıyla, banka BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne dahil ise 1 değilse 0 değerini alan kukla değişken modele eklenmiştir.

Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre; bankaların aktif karlılığına ilişkin model tahmin sonuçları incelendiğinde, toplam krediler ve alacaklar/toplam aktifler, toplam mevduatlar/toplam aktifler ve öz kaynaklar/toplam aktifler rasyolarının aktif karlılık üzerinde istatistiki olarak anlamlı ve pozitif etkiye sahip oldukları görülmektedir. BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne dahil olmanın bankaların aktif karlılığı ve öz kaynak karlılığı üzerinde anlamlı bir etki yaratmadığı ortaya konulmaktadır. Elde edilen bu sonuçlar, bankaların kurumsal yönetim endeksine dahil olmasının finansal performanslarını etkilemediğini göstermektedir. Bu sonuç, Çarıkçı vd. (2009), Dağlı vd. (2010), Acar vd. (2013), Kula ve Baykut (2013), Aksu ve Aytekin (2015), Erdoğan ve Öztürk (2016), Gergin ve Şen (2019) çalışmalarını desteklemektedir.

Kaynakça

Aboagye, A.Q. and Otioku, J. (2010), "Are Ghanaian MFI's performance associated with corporate governance?", *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, Vol. 10 No. 3, pp. 307-320.

Acar M., H. Temiz ve M. B. Karan. 2013. "BİST (Borsa İstanbul) Kurumsal Yönetim Endeksinde (XKURY) Yer Alan Şirketlerin Getiri ve Performans Analizi: Olay Çalışması Örneği", 17. Finans Sempozyumu, Muğla, (23-26 Ekim).

Acaravcı Kakilli, S., Y. S. Kandır ve A. Zelka. 2015. "Kurumsal Yönetimin BİST Şirketlerinin Performanslarına Etkisinin Araştırılması", *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8 (1).

Adeusi O. S., I. N. Akeke ve O. F. Aribaba. 2013. "Corporate Governance and Firm Financial Performance: Do Ownership and Board Size Matter?", *Academic Journal of Interdisciplinary Studies MCSER Publishing*, 2-3 (November)

Aggarwal P. 2013. "Impact of Corporate Governance on Corporate Financial Performance", *IOSR Journal of Business and Management*, 13-3 (September-October).

Aksu, M., & Aytekin, S. (2015). Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Notu İle Hisse Senedi Getirisi İlişkisi: Bist Kurumsal Yönetim Endeksi (XKURY) Üzerine Bir Uygulama. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi* , 6(13), 201-219.

Aksu, M. and Köseadağ, A. (2006). Transparency & Disclosure Scores and Their Determinants in the İstanbul Stock Exchange. *Corporate Governance: An International Review*, 14 (4), 277-296

Aktan, C. C. (2013). Kurumsal Şirket Yönetimi. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 150-191.

Al-ahdal, W. M., Alsamhi, M. H., Tabash, M. I., & Farhan, N. H. (2020). The impact of corporate governance on financial performance of Indian and GCC listed firms: An empirical investigation. *Research in International Business and Finance*, 51, 101083.

Al-Matari, Y. A., Al-Swidi, A. K., & Bt Fadzil, F. H. (2012). Corporate Governance and Performance of Saudi Arabia Listed Companies. *British Journal of Arts and Social Sciences*, 9(1), 1-30.

Al-Tamimi, H.A.H. (2012), "The effects of corporate governance on performance and financial distress: the experience of UAE national banks", *Journal of Financial Regulation and Compliance*, Vol. 20 No. 2, pp. 169-181.

Balasubramanian, N., Black, B. S., & Khanna, V. (2010). The relation between firm-level corporate governance and market value: A case study of India. *Emerging Markets Review*, 11(4), 319-340. <https://doi.org/10.1016/j.ememar.2010.05.001>

Bankalarda Kurumsal Yönetim (1999). İstanbul: Türkiye Bankalar Birliği Bankacılık ve Araştırma Grubu.

BIS. (2006, Şubat). Enhancing Corporate Governance for Banking Organisations Çev. Gül Açık. *Bankacılar Dergisi*, 85-104.

Çarıkcı H. İ, Ş. Kalaycı ve Y. İ. Gök. 2009. "Kurumsal Yönetim-Şirket Performansı İlişkisi: İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi Üzerine Ampirik Bir Çalışma", *Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 1 (1).

Çonkar K., C. Elitaş ve G. Atar. 2011. "İMKB Kurumsal Yönetim Endeksindeki (XKURY) Firmaların Finansal Performanslarının Topsis Yöntemi İle Ölçümü ve Kurumsal Yönetim Notu İle Analizi", *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 61 (1).

Dağlı H., H. Ayaydın ve K. Eyüboğlu. 2010. "Kurumsal Yönetim Endeksi Performans Değerlendirmesi: Türkiye Örneği", *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 48 (1)

Dilek, S. & Çolakoğlu, N. (2011). The Relationship Between Income and Consumption After Global Financial Crisis. *China-USA Business Review*, 10(2), 1221-1231

Dalğar H. ve İ. Çelik. 2011. "Kurumsal Yönetimin İşletmelerin Finansal Yapılarına Etkileri: İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi Üzerine Bir İnceleme", *Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar*, 48 (557).

Ege İ., E. E. Topaloğlu ve M. Özyamanoğlu. 2013. "Finansal Performans İle Kurumsal Yönetim Notları Arasındaki İlişki: BİST Üzerine Bir Uygulama", *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 5 (9).

Erdoğan M. ve S. M. Öztürk. 2016. "Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alan İşletmelerin Performansına Etki Eden Oranların İncelenmesi", *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, Özel Sayı (1).

Esendemirli E. ve E. Acar Erdener. 2016. "Finansal Performans ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notları: Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi 2013-2014 Yılları Karşılaştırması", *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 18, Özel Sayı (1).

Gergin, B., & Şen, İ. K. (2019). Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Almanın Bankalarının Performansına Etkisi: Borsa İstanbul'da Bir Araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 21(4), 956-978.

Gökçen Z., A. Sözüer ve C. C. Arslantaş. 2012. "Yönetim Kurulu Özellikleri ve Şirket Performansları: İMKB Kurumsal Yönetim ve İMKB 50 Endekslerindeki İşletmelerin Karşılaştırılması", *Yönetim: İstanbul Üniversitesi İşletme İktisadi Enstitüsü Dergisi*, 23 (72)

Islam J., M. Sathye ve H. Hu. 2015. "Examining the Relationship Between Corporate Governance and Bank Performance in Bangladesh", *South African Journal of Business Management*, 46 (4).

Kara E., D. Erdur Acar ve L. Karabıyık. 2015. "Effects Of Corporate Governance Level On The Financial Performance Of Companies: A Research on BIST Corporate Governance Index (XKURY)", *Ege Akademik Bakış / Ege Academic Review*, 15 (2).

Karamustafa O., İ. Varıcı ve B. Er. 2009. "Kurumsal Yönetim ve Firma Performansı: İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi Kapsamındaki Firmalar Üzerinde Bir Uygulama", *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1 (17).

Kılıç S. 2011. "İMKB Kurumsal Yönetim Endeksine Dahil Olan Şirketlerin Getiri Performanslarının Ölçülmesi", *Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar*, 48 (552).

Kula V. ve E. Baykut. 2013. "Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Almanın Mevduat Bankalarının Performansına Etkisi: BİST Örneği", *Afyon Kocatepe University Journal of Social Sciences*, 15 (2)

Kula V. ve E. Baykut. 2014. "Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu ile Piyasa Değeri Arasındaki İlişki: BIST Kurumsal Yönetim Endeksi Şirketleri Üzerine Bir Araştırma", *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (3)

Lin Shao, (2018) "Dynamic study of corporate governance structure and firm performance in China: Evidence from 2001-2015", *Chinese Management Studies*, <https://doi.org/10.1108/CMS-08-2017-0217>

Makki, M.A.M. and Lodhi, S.A. (2014), "Impact of corporate governance on intellectual capital efficiency and financial performance", *Pakistan Journal of Commerce and Social Sciences*, Vol. 8 No. 2, pp. 305-330

Parlakkaya, R., & Demirci, M. N. (2017). Türkiye'de Faaliyet Gösteren Katılım Bankalarında Kurumsal Yönetim ve Performans İlişkisi. *Electronic Turkish Studies*, 12(35).

Pasic P., B. Bratina ve M. Festić. 2016. "Corporate Governance of Banks in Poland and Slovenia". *Our Economy (Nase Gospodarstvo)*, 62-3

Saini, N., & Singhania, M. (2018). Corporate governance, globalization and firm performance in emerging economies: Evidence from India. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 67(8), 1310-1333. <https://doi.org/10.1108/IJPPM-04-2017-0091>

Samson O. ve B. Tarila. 2014. "Corporate Governance and Financial Performance of Banks: Evidence from Nigeria", *Acta Universitatis Danubius: Oeconomica*, 10 (3).

Shahwan, T. M. (2015). The effects of corporate governance on financial performance and financial distress: evidence from Egypt. *Corporate Governance*.

Soba M., I. Erem ve F. Ceylan. 2016. "Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Banka Etkinliği Üzerindeki Etkisi: Türkiye Örneği", *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3 (25).

Sönmez, A., & Toksoy, A. (2011). Kurumsal Yönetim İlkelerinin Türkiye'deki Aile İşletmelerine Uygulanabilirliği. *Maliye Finans Yazıları*, 51-90.

Tuna, K. (2007). Bankalarda Kurumsal Yönetim. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 209-221.

Tükenmez M. N., G. A. Gençyürek ve İ. M. Karakelleoğlu. 2017. "Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notlarının Şirketlerin Finansal Performansı Üzerindeki Etkisi", *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 8 (1)

Wahyudin A. ve B. Solikhah. 2017. "Corporate Governance Implementation Rating in Indonesia and Its Effects on Financial Performance", *The International Journal of Effective Board Performance*, 17 (2).

Yavuz S., S. Yıldırım ve B. Elmas. 2015. "Kurumsal Yönetim Endeksi ile Şirket Hisse Senedi Getiri İlişkisi: BİST'de Bir Uygulama", *Erzincan Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (2).